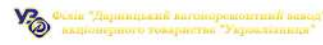

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять першої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*
(5-6 червня 2025р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять першої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(5 - 6 червня 2025р. м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С.В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А.О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи .Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В.Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А.В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Шаповал Г.В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання Факультету УПП Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Примаченко Г.О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

УДК 330:656.07

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ
УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ ЗРОСТАННЯ**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE TRANSPORT COMPLEX OF
UKRAINE: CHALLENGES AND DIRECTIONS OF GROWTH**

*проректор з НПП та міжнародних зв'язків,
канд. екон. наук, М. В. Гараєв,*

Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»

*Vice-Rector for NPR and International Relations,
Candidate of Economic Sciences, M. V. Garayev,
National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute»*

Інноваційний розвиток транспортного комплексу України в поствоєнний період є не просто доцільним, а критично необхідним для стимулювання процесів економічного зростання та покращення якості життя українського суспільства. Адже наразі транспортний комплекс України стикається з низкою серйозних викликів. Серед ключових загроз стабільному функціонуванню транспортного комплексу країни, окрім війни та постійної загрози руйнування об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури, варто виділити такі.

По-перше, наявні інституційні дисонанси, зумовлені затягуванням реформаційних процедур і відтермінуванням заходів з впровадження вимог Транспортної панелі Угоди про асоціацію між Україною й ЄС;

По-друге, кризовий стан економіки та зміна державних пріоритетів в бік збільшення державної підтримки галузей, зорієнтованих на забезпечення фронту озброєнням. Це значно знижує потенційні можливості залучати державні інвестиції та кошти зовнішніх стейкхолдерів і відповідно, може значно уповільнити проєкти відбудови інфраструктури й модернізації фондів;

По-третє, кадровий дефіцит та відтік кадрів за кордон. На жаль, війна призвела до суттєвого погіршення демографічної ситуації в країні і масовості міграційних процесів, що зумовило втрату величезної долі людського капіталу. Сьогодні транспортному комплексу вкрай бракує спеціалістів для управління інфраструктурними проєктами, впровадження інновацій та підтримки стратегічних змін.

По-четверте, критичного характеру набуває проблема впровадження екологічно чистих рішень, що сприятимуть зниженню рівня викидів шкідливих речовин у атмосферу та довкілля, оскільки негативний вплив транспорту на екологію стає дедалі відчутнішим.

По-п'яте, наростання цифрових загроз та небезпек в кіберпросторі, оскільки зростання залежності роботи транспорту від цифрових рішень і даних, що зберігаються створює нові виклики для забезпечення інформаційної безпеки. Автоматизовані транспортні системи, цифрові мережі управління рухом та електронні платіжні сервіси стають потенційними мішенями для кібератак [1].

Для подолання проявів хаотизму і наявних протиріч розвитку транспортного комплексу України необхідним є комплексний підхід до трансформації його діяльності, що передбачатиме системне планування, впровадження інновацій та узгодження стратегічних рішень на державному рівні.

В контексті стимулювання інноваційно-цифрових змін в транспортному комплексі важливо забезпечити інтеграцію сучасних інформаційних систем для цифровізації управлінських систем з метою підвищення рівня керованості логістичних процесів. Також необхідно адаптувати українську законодавчу базу з питань регулювання суб'єктів діяльності в транспортному комплексі до європейських стандартів та усунути наявні регуляторні бар'єри. В світлі глобальних процесів цифрової трансформації та наближення цифрових перетворень й в транспортному комплексі України важливо забезпечити підготовку кадрів для роботи з новими технологіями, системно реалізовувати навчання працівників цифровим рішенням в транспортно-логістичній діяльності. Доцільним є як запровадження освітніх програм та курсів з цифрових технологій у сфері транспорту, що забезпечить поступову адаптацію працівників до нових стандартів роботи, так і використання можливостей міжнародного співробітництва для обміну досвідом у сфері цифровізації транспортної галузі.

Критично важливим для стимулювання процесів інноваційного зростання в транспортному комплексі є залучення приватного капіталу та міжнародних інвестицій, що можливо забезпечити шляхом законодавчого врегулювання механізму державно-приватного партнерства, розроблення спеціальних гарантій та захисних механізмів для міжнародних інвесторів задля мінімізації ризиків під час фінансування інфраструктурних проєктів, створення організаційної структури, в межах якої здійснюватиметься координація інвесторів, їх співпраця і взаємодія, запровадження спеціальних податкових пільг та преференцій для компаній, що інвестують у цифрові технології транспорту тощо [2].

Узагальнюючи в цілому варто зазначити, що реалізація цих заходів надасть можливість модернізувати транспортний комплекс України на інноваційній основі і забезпечити його повноцінне включення в систему європейських транспортних зв'язків.

[1] Кукушка, І. Інноваційний розвиток транспортних підприємств України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1699>.

[2] Рибчук А.В., Пазюк Р.І., Пантюк Ю.М. Цифрова трансформація транспортних систем в інформаційній економіці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 6. С.51-56.